

עיצאם סרטאוו (עם ברונז קריסקי ויאסר ערפאת, 1982)
אומץ לב אגותי

תוך כדי חילופי דברים סיפר לנו עזר-
פאת פרט מעניין.
לא מכבר פורסם עליידי אנשי רק"ח
בארץ כי ערפאת שיבח במוסקבה את
רק"ח, וקבע שהיא מהווה את תנועת
השלום הישראלית. בפי ערפאת היה סי-
פור שונה לגמרי.
כתב של רק"ח שאל אותו במוסקבה
מה דעתו על רק"ח. לפני שהשיב, הקדים
ערפאת ואמר שהוא מעריך את פעולתם
של כל הכוחות הדמוקרטיים וכל הכו-
חות המתקדמים בישראל, וביניהם תנועת
שלום עכשיו, של "רק"ח".
**בעת הדיווח של אנשי רק"ח,
ההשמועות שמותייחסו של של"ר
שיום עכשיו."**

ערפאת שם את הדגש על הניסוח. כל
הכוחות הדמוקרטיים וכל הכוחות המת-
קדמים, להבדיל מכל הכוחות הדמוקר-
טיים והמתקדמים. בסלאנג הפוליטי, ה-
מונה "הכוחות הדמוקרטיים והמתקד-
מים" הוא שם נרדף לשמאל. אך ערפאת
לא רצה להגביל את הגדרתו לשמאל.
אלא לכלול את כל הכוחות הישראליים
התומכים בדו-קיום בין מדינת ישראל ומי-
דינה פלסטינית.
**יש להניח כי נוסחה זו תתקבל
בנושטת-אגותי.**

טרמפ לשבויים

במהלך השיחה הוכנס לחדר צלם
של אש"ף, שהנציח את הפגישה. יחד
עמו נכנס מכר ותיק שלי — שומר-
ראשו האישי של ערפאת, שהושאל לי
בשעת ביקורי במערב-ביירות, ושהיה אח-
ראי שם לביטחונה של צוות העולם הזה.
הוא ליווה את שרית ישי, ענת טרגוטני
ואותי במשך כל שעות הביקור, כשהוא
מתנהג כקצין צבא לכל דבר. ערפאת קרא
לו "מייג'ר פתחי". ראיתיו בתצלומים
רבים מרחבי העולם, כשהוא עומד מא-
חורי מנהיגו.

הצטופפו על הספה כדי להכניס את
חברי שתי המשלחות לתמונה אחת, ונא-
רצנו קצת להיחזק. בעת השיחה ישבנו,
כמובן, ברווחה רבה יותר, על שתי ספות
וכיסאות.

ערפאת חבש תחילה את כובעי הפרווה,
שענד בכניסתו, ואחר-כך חבש את הכר-
פיה המפורסמת שלו. את התצלומים קי-
בלתי לידי למחרת היום. בדרך למטוס.
כעבור שעה הומין אותנו המארז לא-
רוחה. היתה זאת ארוחה מיוחדת. לפי
מיטב המיטב הפלסטיני, שבושלה על-
ידי בעלת-הבית. היא לא כללה יין.
(ערפאת אינו מעשן ואינו שותה אלכו-
הול, אך האנשים מעשנים בנדיבות, ואין
הוא מתנגד לכך שחורר יעצמו מן ה-
סיסה המרה.)

בשעה שניגשנו לשולחן המלבני הא-
רוך, התגלה הכיסרון הדיפלומטי של
ערפאת. הוא קבע את המקומות, והיתה
זאת מלאכת-מחשבת של טאקט.

היינו משלחת של שלושה. איך להו-
סיב אותנו.
**ערפאת הושיב את יעקב ארנן,
הוותיק שבינינו, בראש אחד של
השולחן, ואת מתי מלך בראש ה-
שני. אחר-כך הושיב אותי מזו,**

באמצע השולחן. כך יצר שדרשה מקומות-כבוד.

בעת הארוחה נמשך הדיון הרציני. כמו
תמיד במיפגש בין ישראלים ופלסטינים,
היתה בכל צד סקרנות עצומה לגבי הצד
השני. דיברנו על פלוני ואלמוני. מה
מתכוון וייצמן לעשות? האם יש לו
סיכוי לחזור לליכוד, או שיקים מפלגה
חדשה? מה קרה בטרופולי? מה בדיוק
אמר נבון באמריקה? וכן הלאה.

דיברנו, כמובן, על השבויים (אם כי,
כדיברי מתי, "בעניין הזה מטפל חבר
אחר של המועצה הישראלית למען שלום
ישראלי-פלסטיני, שנבחר לכך עליידי ה-
משלה"). לא נכנסנו לפרטי המשא-
והמתן, אך הדגשנו את הרגישות העצומה
שיש בישראל לנושא זה.

**הסתבר כי באש"ף התקבעה זה
מכבר החלפה מחייבת, הקובעת
כי כל השבויים שבידי האירגון
ופלגיו יוכו ביחס לפי אמת-זיכיה.**

תוך כדי כך פיענחנו תעלומה: איך
הגיעו שניים מן השבויים לידי אירגוני
של אחמד ג'בריל?

מסתבר, כי כל השמונה נשבו עליידי
קבוצת-קומנדו של פת"ח. אנשיה היו
סטודנטים פלסטיניים. מאותם שנשטשו את
האוניברסיטאות וחשו ללבנון עם פרוץ
המלחמה שם.

ליחידה זו לא היה רכב. כאשר
צעדו השבויים והשבויים ברגל ל-
בסים, עברה בדרך מכונית של
אירגוני של ג'בריל ("החזית העמ-
מית — המפקדה הכללית"). מפקד
הכיתה עצר אותה וביקש הסעה.
(עומד שקור נירב כאן את מילת-
הסלאנג העברית "טרמפ"). האיש
של ג'בריל נענה, וכתודה על כך
מסר לו מפקד-הכיתה שני שבויים.
לא ברור אם היתה זאת ג'סטה של
צער בלתי-מוסר, או שאנשי ג'בריל כפו
זאת עליו.

"פעולה משותפת"

אחרי הארוחה הצעתי שסרטאוו,
שקור ואני נפרוש לפינה, וננסה את
ההודעה.

היתה לנו הברירה בין שתי אפשרויות:
לנסח הודעה שתכלול הצהרה פוליטית
מפורטת, או להסתפק בהודעה כללית.
שתשים את הדגש על האקט המהפכני של
עצם קיום פגישת-צמרת ישראלית-פלס-
טינית ראשונה זו.

בחרנו בדרך השניה, מפני שלא
היה כדאי להתווכח על ניסוחים
פוליטיים ערבים כינוס המועצה ה-
לאומית הפלסטינית, שבה יתקבלו
— כך אנחנו מקווים — החלטות
אשר יאפשרו להנהגת אש"ף ללכת
הרבה יותר רחוק. לא היה רצון
להקדים את המועצה.

ערפאת בוודאי לא רצה להעמיד אותה
לפני עובדות מוגמרות בצורת ניסוחים
חדשים, ולנו לא היה כדאי להסתפק
בפחות מזה.

ניסחנו את הדברים בקפדנות, באנגלית,
ועברנו ל"מליאה", שהמתינה לנו תוך
כדי שיחה על נושאים אחרים. ערפאת
מצד אחד, וארנון מצד שני, הציעו תיקור
נים. תוך כדי כך הסתבר כי ערפאת,
הטוען תמיד שאינו יודע אנגלית די-
צורכו, מבחין היטב בין נואסים עדינים
ביותר בשפה.

"הוא מצויין בתיקון דברים", אמר
שקור.

ערפאת חיך. "אני יודע אנגלית די
טוב, כי למדתי הנדסה. במיקצוע זה,
הכל כתוב באנגלית."

בהודעה נאמר העיקר: שהיתה זאת
פגישה רשמית בין שתי ממשלות, שה-
משלחת הישראלית היא מטעם המועצה
הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני
(וכך אוזכר שלום זה במפורש, וגם הושם
הדגש על גוף ישראל-פלסטיני, שיש לו
מצע מפורש ויודע להבטחת ביטחון-
ישראל ולהקמת מדינה פלסטינית לצידה).

שהיעד הוא שלום צודק וברי-קיימא. שיש
תפקיד חשוב לכוחות-השלום הישראליים
במאבק על השלום.
ערפאת עצמו תרם להודעה את
שתי המילים "פעולה משותפת"
למען השלום — ובכך קבע כי
יעדי אש"ף זהים ליעדי "המועצה
הישראלית", שכל קיומה מבוסס
על העיקרון של שלום ישראלי-
פלסטיני, המבוסס על הכרה הד-
דית ושתי מדינות.

(אנשי "ליכוד ב" במערך נדבקו במח-
לתו הלגליסטית של מנחם בגין, והחלו
לאחר מכן לפשפש בפסיקים ובנקודות,
כדי לטעון כי בהודעה זו אין הכרה
בישראל. כאילו אפשר להיפגש עם מי-
לחת ציונית מישראל, לשבת בין אלוף
בצה"ל וחברי-כנסת לשעבר, לדבר על
"פעולה משותפת" למען השלום, כבלי
שהדבר מהווה הכרה בישראל.)

אש צולבת

היה ברור לשני הצדדים כי הודעה
זו, והפגישה עצמה, ישמשו מטרה
לאש צולבת מטעם אנשי-הסירוב משני
הצדדים: סוכני סוריה מצד אחד, ממשלת
בגין וגרוריה מצד שני.
על תגובתה של ממשלת-בגין לא היה
צורך להרבות מלים. היא היתה צפוייה,
בדיוק כפי שאכן באה.

תגובתם של סוכני סוריה מעניינת יור-
תר. רבים בצמרת אש"ף מאמינים כי יש
שיתוף-פעולה סמוי בין סוריה וממשלת-
בגין, בכל הנוגע ללבנון. כוונתם המר-
שוחפת היא לחלק את לבנון ולהישאר
על אדמתה.

בקרב הפלסטינים נפוצה ידיעה
כי אריאל שרון נפגש עם ריפעת
אסד, אחיו של הנשיא וראש כוחות
הביטחון הפנימי המיוחדים שלו.
הפגישה התקיימה באוקטובר ב-
בית-חולים באמריקה, שבו שהו
שני האנשים באותו היום. מזוה
שאסדהאח בא להיבדק בבית-
חולים אמריקאי כשיש בתרחיזים
טובים מאוד בכרית-המועצות.

(כשסיפר לי על כך בשעתו ח'אלד אל-
חסן, אחד מראשי אש"ף, סיפרתי לו כי
לפי החוק בריטניה, כדי להשיג גט די
להוכיח כי האשה הנאשמת בבגידה שהתה
במשך הלילה באותו בית-המלון שבו
שהה החשוד כמאהבה, אין צורך להוכיח
שהיא באותו החדר.)

הפלסטינים גם מאמינים כי
שרון נפגש לא מכבר עם מפקד
הצבא הסורי.

מתי מלך (עם ריפעת טוויי בהפגנה מזד הכנסת)
זה הסיוע הכי גרוע שלנו